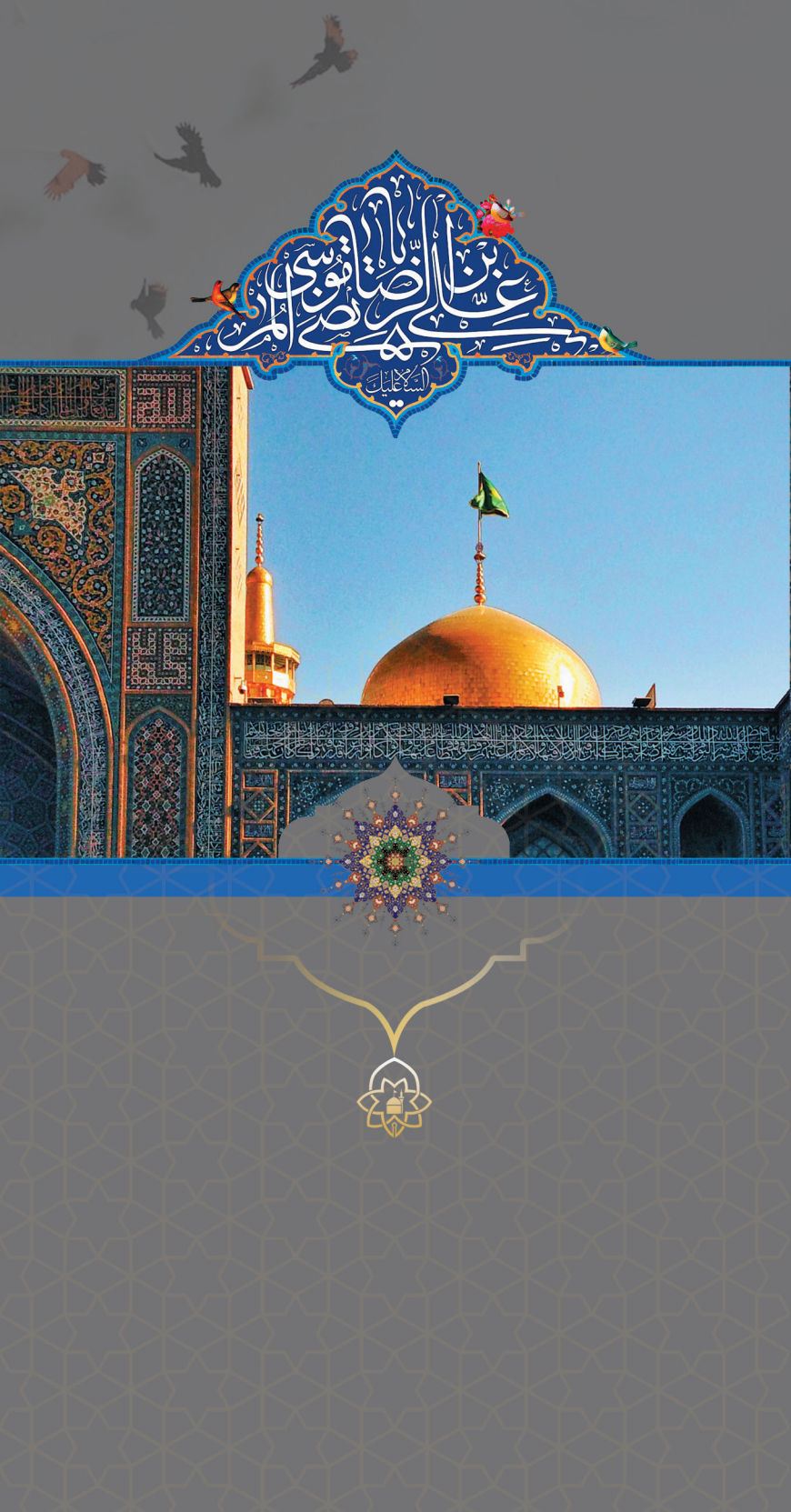

امام خمینی رحمت الله علیه :

وصیت اینجانب آن است که در همه اعصار خصوصاً در عصر حاضر که نقشه‌ها و توطئه‌ها سرعت و قوّت گرفته است، قیام برای نظام دادن به حوزه‌ها لازم و ضروری است؛ که علما و مدرسین و افاضل عظیم‌الشان صرف وقت نموده و با برنامه دقیق و صحیح، حوزه‌ها را و خصوصاً حوزه علمیه قم و سایر حوزه‌های بزرگ و با اهمیت را در این مقطع از زمان از آسیب حفظ نمایند.

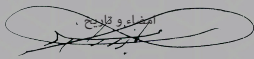

مقام معظم رهبری مدظله العالی:

«انضباط مالی» از جمله اصلاح ساختاری بودجه نیز در بحث
وظایف اساسی اقتصادی مسئولان، مورد تمرکز و تاکید قرار
بگیرد.

۱۴۰۲/۰۱/۱۹

مشخصات سند	تنظیم و ویرایش	دریافت کنندگان سند
۱. تاریخ تنظیم و ویرایش: ۱۴۰۳ ۲. تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ ۳. تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۳/۱۱/۰۳ ۴. شماره مصوبه و سند: ۵۸۶/۱۷۶۰۰۸۶	۱. تنظیم: کمیته بودجه حوزه علمیه خراسان؛ ۲. ویرایش: کمیته بودجه حوزه علمیه خراسان.	۱. مدیر حوزه علمیه خراسان؛ ۲. معاونت اداری مالی حوزه علمیه خراسان؛ ۳. سایر معاونت‌ها و دفاتر حوزه علمیه خراسان؛ ۴. مدیران استان خراسان شمالی و جنوبی.
تأیید کنندگان سند		
این بخشنامه در جلسه دویست و بیستم شورای عالی حوزه علمیه خراسان در تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ به تصویب رسید.		
محمدباقر فرزانه دبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان 		

فهرست

۷	 مقدمه
۹	 ماده ۱. تعاریف و اصطلاحات
۱۰	 ماده ۲. سیاست های اجرایی
۱۱	 ماده ۳. منابع و ساختار
۱۲	 ماده ۴. اعتبارات برنامه ای و اجتناب ناپذیر
۱۴	 ماده ۵. موقوفات
۱۵	 ماده ۶. گزارش عملکرد و اجرای بخشنامه

مقدمه

بودجه به عنوان یکی از ارکان بنیادین و راهبردی در سازمان‌ها و نهادهای، تأثیر مستقیم و عمیقی بر تحقق مأموریت‌ها و اهداف آن‌ها دارد. فرآیند بودجه‌ریزی نه تنها به تخصیص منابع مالی کمک می‌کند، بلکه به عنوان یک ابزار مدیریتی، زمینه‌ساز شفافیت، پاسخگویی و افزایش کارایی در فعالیت‌های مختلف سازمانی است. در این راستا، جهت‌گیری سیاست‌های قانون بودجه هر سازمان به‌طور مستقیم بر دستیابی به اهداف کلی و بهبود کیفیت خدمات تأثیرگذار است.

حوزه علمیه خراسان، با رعایت اصول علمی بودجه‌ریزی و به‌کارگیری رویکرد افزایش بهره‌وری، برنامه‌های سالانه خود را بر اساس ماده ۴ قانون برنامه و بودجه مصوب شورای عالی تدوین می‌نماید. هدف این بخشنامه، ارتقاء کارایی، اثربخشی و شفافیت در فرآیند تخصیص منابع مالی در تمامی واحدهای ستادی و صفی است.

دایره شمول این بخشنامه شامل کلیه فعالیت‌ها و پروژه‌هایی است که به بهبود زیرساخت‌ها، خدمات عمومی و توسعه پایدار در حوزه علمیه خراسان کمک می‌کند. به‌ویژه، این بخشنامه به مسائل مختلف آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تبلیغی، عمرانی، خدمات اجتماعی و سایر حوزه‌ها توجه دارد و تلاش می‌کند تا هماهنگی لازم بین واحدهای مختلف حوزه ایجاد کند. با توجه به الزامات قانونی و نیازهای خاص منطقه‌ای، این بخشنامه به عنوان یک راهنما برای تعیین اولویت‌ها، تدوین و اجرای بودجه سال ۱۴۰۴ حوزه علمیه خراسان ارائه می‌شود. این بخشنامه به عنوان ابزاری کارآمد برای تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و اجرای بهینه برنامه‌ها عمل می‌کند و نقش مؤثری در ایجاد زیرساخت‌های لازم از جمله جلب همکاری همه‌ی ذینفعان اعم از دولتی و غیر دولتی برای رشد و توسعه در حوزه علمیه خراسان دارد. امید است با اجرای مؤثر این بخشنامه، زمینه‌های لازم برای دستیابی به چشم‌انداز حوزه علمیه خراسان فراهم گردد.

ماده ۱) تعاریف و اصطلاحات

در این بخشنامه، به اختصار از عبارات ذیل استفاده می‌شود:

- ۱-۱. شورای عالی حوزه علمیه خراسان، «شورای عالی»؛
- ۲-۱. مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، «مرکز مدیریت»؛
- ۳-۱. دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان، «دبیرخانه شورا»؛
- ۴-۱. کمیته بودجه حوزه علمیه خراسان، «کمیته بودجه»؛
- ۵-۱. معاونت‌ها، مراکز، دفاتر و مدیریت‌های استانی حوزه علمیه خراسان، «واحدهای ستادی»؛
- ۶-۱. مدارس علمیه، مراکز تخصصی، بخش‌های صفی داخل ستاد، گروه‌های جهادی و ... که توسط مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان تأسیس یا حمایت می‌شود «واحدهای صفی».
- ۷-۱. برنامه و بودجه: برنامه و بودجه به عنوان یک سند مالی است که بر اساس راهبردهای سازمان؛ شامل اهداف، فعالیت‌ها و شاخص‌های عملکرد و منابع مالی مورد نیاز و تخصیص بهینه می‌باشد که به تصویب شورای عالی رسیده است.

ماده ۲) سیاست‌های اجرایی

- ۱-۲. سرلوحه قرار دادن تدابیر و رهنمودهای مقام معظم رهبری مدظله العالی و تلاش برای تحقق آنها؛
- ۲-۲. تدوین برنامه‌ها و انجام فعالیت‌ها در چهارچوب مأموریت و وظایف تعیین شده در اسناد کلان و راهبردی و نظامات جامع؛
- ۳-۲. استقرار نظام برنامه‌ریزی راهبردی و بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد، بهبود نظام مالی و تشکیلاتی، اصلاح فرایندها و روش‌های جاری با هدف ارتقا سطح بهره‌وری؛
- ۴-۲. اجرای برنامه‌ها متناسب با منابع استحصالی و پرهیز از ایجاد تعهد بیش از منابع تحصیل شده و صرفه‌جویی در هزینه‌ها و مصرف مدبرانه منابع؛
- ۵-۲. اهتمام لازم برای ارتقای کارایی و اثربخشی فعالیت‌ها و برنامه‌های مصوب و برنامه‌ریزی مناسب جهت ارتقاء سطح دانش و مهارت کارکنان؛
- ۶-۲. استفاده از خدمات کارشناسی در اجرای برنامه‌ها و برون‌سپاری خدمات و فعالیت‌های قابل واگذاری به‌منظور پرهیز از گسترش نیروی انسانی و پیشگیری از ایجاد تعهدات استخدامی و توسعه بی‌رویه تشکیلات.

ماده ۳) منابع و ساختار

۳-۱. معاونت اداری و مالی ملزم به پیگیری تأمین منابع، استحصال بودجه و ایفای تعهدات بر اساس بودجه‌ی مصوب و نظام جامع اداری مالی منطبق با مصوبات شورای عالی می‌باشد. **تبصره:** دوره‌زمانی تخصیص اعتبارات برنامه‌ای، به صورت سه‌ماهه از سوی رئیس دستگاه بودجه به مرکز مدیریت و دبیرخانه شورا اعلام می‌شود.

۳-۲. واحدهای ستادی و صفی موظف به انجام هزینه و مدیریت بهینه صرف (هزینه‌کرد) منابع مالی حسب برنامه و بودجه مصوب، طبق دستورالعمل مصرف بهینه تهیه شده، می‌باشند. **تبصره:** دستورالعمل این بند توسط مرکز برنامه‌ریزی تهیه و توسط مدیر حوزه ابلاغ می‌گردد.

۳-۳. کلیه درآمدها و منابع استحصالی واحدهای ستادی در تمامی اشکال اعم از مازاد منابع، کمک اشخاص حقیقی و حقوقی و ... باید به حساب‌های شورای عالی واریز و حسب برنامه و بودجه مصوب، هزینه و در گزارش‌های عملکرد مالی دوره‌ای دقیقاً منعکس شود.

تبصره: درخصوص مشارکت‌ها و موقوفات خاص، طبق تفاهم نامه و با موافقت مدیر حوزه هزینه می‌شود.

۳-۴. جذب و به کارگیری هرگونه نیروی انسانی اعم از ساعتی و پیمانی پس از بررسی نیازمندی‌های واحدهای ستادی و تأمین اعتبار مورد نیاز حداکثر ۱۹ نفر از طریق آزمون و مصاحبه امکان‌پذیر است.

۳-۵. برای فعالیتهایی که خارج از توان و تخصص سازمان است یا به صورت موقت می‌باشد یا انجام آنها توسط سازمان به مصلحت نیست، باید در قالب قرارداد، بدون هیچ‌گونه تعهد اداری و استخدامی، با پرداخت هزینه خدمات کارشناسی، طبق برنامه و بودجه مصوب اقدام شود.

ماده ۴) اعتبارات برنامه‌ای و اجتناب‌ناپذیر

۴-۱. بودجه در اختیار مدیر حوزه، معادل دو درصد و بودجه در اختیار دبیر شورای عالی معادل نیم درصد از کل بودجه در نظر گرفته می‌شود. این اعتبار صرفاً در برنامه‌ها و مأموریت‌هایی هزینه می‌شود که اعتبار آن از محل دستگاه دیده نشده یا با کسری مواجه شده است.

تبصره ۱. بودجه در اختیار مدیران استانی ۱۰ درصد از بودجه کل استان می‌باشد. این اعتبار صرفاً در برنامه‌ها و مأموریت‌هایی هزینه می‌شود که اعتبار آن از محل دستگاه دیده نشده یا با کسری مواجه شده است.

تبصره ۲. امکان جابجایی ردیف بودجه‌های برنامه‌ای مصوب تا سقف ۱۰ درصد پس از بررسی و تأیید مدیر حوزه وجود دارد. جابجایی ردیف‌های بودجه تا سقف ۱۰ درصد در دبیرخانه شورای عالی پس از بررسی و تأیید دبیرشورای عالی انجام می‌شود.

۴-۲. در برنامه‌های پیش‌بینی‌شده مرکز مدیریت، برنامه‌های اجرایی غیرستادی، حداکثر تا پایان سال ۱۴۰۴، به نسبت فراهم‌شدن زیرساخت‌های آن، به واحدهای صفی واگذار گردد.

تبصره: مرکز برنامه‌ریزی و فناوری اطلاعات دستورالعمل اجرایی این بند را قبل از تدوین بودجه ۱۴۰۴ تهیه و توسط مدیر حوزه به واحدهای ستادی ابلاغ گردد.

۳-۴. کلیه واحدهای ستادی به‌منظور انجام بهینه مأموریت‌های محوری، مجاز هستند ضمن رعایت صحیح فهرست‌بهای کالا و خدمات، فعالیت‌هایی را که قابلیت واگذاری به سامانه‌ها، واحدهای صفی و اشخاص، گروه‌ها یا سازمان‌های تخصصی دارند با حفظ اصل محرمانگی و طبق ضوابط و مقررات اداری حوزه علمیه خراسان، در قالب پروژه، برون‌سپاری یا پیمان‌سپاری نمایند.

تبصره: ملاک تشخیص در اجرای این بند، دستورالعمل تنظیمی مرکز برنامه‌ریزی و فناوری اطلاعات می باشد. ۴-۴. فهرست‌بهای کالا و خدمات قبل از تدوین بودجه با مشارکت مرکز برنامه‌ریزی و فن‌آوری اطلاعات و معاونت اداری مالی، تهیه می‌شود.

تبصره: موارد اختلافی هم‌زمان با بودجه در کمیته بودجه بررسی خواهد شد.

۵-۴. پرداخت هرگونه وجه در قالب قرارداد برون‌سپاری یا پیمان‌سپاری از محل اعتبارات برنامه‌ای به کارکنانی که با مرکز مدیریت رابطه استخدامی دارند، مجاز نمی‌باشد.

۶-۴. واحدهای ستادی و صفی حوزه می‌توانند با انجام خدمات آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و فروش محصولات و خدمات خود نسبت به کسب درآمد اقدام نمایند.

تبصره: درآمدهای استحصالی با اولویت واحد مربوطه مطابق برنامه ارایه شده و برابر ضوابط مالی حوزه علمیه خراسان هزینه خواهد شد.

۷-۴. برنامه و بودجه حوزه علمیه خراسان در قالب جداول منابع و مصارف توسط کمیته بودجه بررسی و به شورای عالی گزارش شود.

۸-۴. در تدوین بودجه و تخصیص‌ها، اولویت با تأمین کامل هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر، اولویت‌های ابلاغی هر سال شورای عالی و قوانین بالادستی کشوری است.

۹-۴. افزایش ضریب ریالی حقوقی کارکنان مطابق جداول مصوب بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ دولت، محاسبه می‌شود.
۱۰-۴. توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بر اساس موافقت‌نامه مبادله شده حوزه علمیه با سازمان برنامه و بودجه صورت پذیرد.

۱۱-۴. منابع لازم برای ساخت و تکمیل پروژه‌های ولایت، مجتمع حوزوی آیت الله شاهرودی رحمت‌الله‌علیه، تهران و گلبهار از محل اعتبارات حوزه علمیه بر اساس جدول ارایه شده توسط معاونت اداری مالی، تأمین می‌شود.

تبصره: سامانه مربوط به مدیریت پروژه‌های عمرانی توسط مرکز مدیریت تأمین و راه‌اندازی شود.

ماده ۵) موقوفات

۱-۵. کلیه درآمدهای استحصالی موقوفات و منابع پایدار در تمامی اشکال آن باید به حساب موقوفات شورای

عالی واریز و بر اساس نیت واقف هزینه گردد و در گزارش عملکرد مالی دوره‌ای (فصلی) دقیقاً منعکس شود. ۲-۵. پیش‌بینی درآمد از منابع موقوفات و محل مصرف آن در جدول بودجه گزارش شود.

ماده ۶) گزارش عملکرد و اجرای بخشنامه

۱-۶. مرکز مدیریت حوزه، باید گزارش عملکرد بودجه برنامه‌ای و هزینه‌ای حوزه را طبق ضوابط شورای عالی پس از تأیید مدیر حوزه علمیه به شورای عالی ارایه نماید.

۲-۶. دبیرخانه شورا موظف است پایان هر فصل، گزارش تخصیص اعتبارات و عملکرد هزینه‌ای و برنامه‌ای حوزه را بررسی و به شورای عالی ارائه نماید.

این بخشنامه، در یک مقدمه، ۶ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه ۲۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ شورای عالی حوزه علمیه خراسان تصویب شد. تفسیر مفاد آن بر عهده شورای عالی است.

